

Szerkesztőségi Iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX. évfolyam. 74. száma.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hóra ——— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Péntek, március 30.

A vidéki városok.

Nagybecskerek, március 30.

A vidéki városok polgármesterei fontos gyűlésre készülnek Győr város falai közé, hogy módokat és eszközöket keressenek a vidéki városok bajainak orvoslására.

Hogy a vidéki városok — dacára annak, hogy azok anyagi helyzete, fejlődése és megélhetési viszonyai elsőrendű állami érdek — meglehetősen mostoha elbánásban részesültek eddig: nem sokat törődtek velük s ma, a központosításnak mindent feláldozó politika folytán elszegényedett városok helyzete méltán ad okot az aggodalomra s csakugyan nagy ideje azokkal a kérdésekkel foglalkozni, hogy hová fog vezetni a vidéki városok mai kétségbeesett helyzete, miként fognak kivergődni súlyos anyagi helyzetükből akkor, midőn jövedelmeikre a regálé államosítása óta a kincstár tette rá a kezét?

A mi jövedelmet a kincstár még meghagyott a városoknak, az már a rendes adózás felül folyik be a polgárságnak újabb és súlyos megterhelésével. — Ezek t. i. az engedélyezett pótlékok, melyeket a bor- és szesz-fogyasztási adón felül szedhetnek be a városok. Valóban csoda, hogy még a helypénz és kövezetvám megmaradtak mai napig városi jövedelmeknek!

A mint Nagybecskerek polgárságát nyomja a pótdadó s teszi még nehezebbé a megélhetést, ugyanígy vagyunk valamennyi vidéki várossal, az ugynevezett vidéki középpontokkal, melyekkel alig törődik valaki s még az országgyűlésen is, hol pedig annyi mindenféléről beszélnek a honatyák, szó sem esik a vidéki városok bajairól.

Hogy ez így van, azt érezte a miniszterelnök is, midőn egy tisztelgő küldöttség előtt rámutatott arra a nagy országos érdekre, mely parancsolólag szól a vidéki középpontok fejlesztése mellett.

Ha a kormány megvalósítaná azt, a mit Széll Kálmán miniszterelnök oly szépen mondott és elismert, — a fejlődésnek és haladásnak mily reményteljes fejlődése nyílnék meg a vidéki városok részére, melyek ma csaknem kivétel nélkül tengenek és a polgármesterek összes tevékenysége kimerül abban a nagy gondban, honnét fedezzék a napi szükségletet, a mindennapi kenyeret, az adósságok kamatait? Ijesztő a statisztika, melyet a vidéki városok adósságairól olvasunk. Meg nem állhattak a fejlődése utján, ne hogy a szép, páratlan főváros mellett pusztai falvak benyomását tegyék. A zónatarifa, mely közelebb hozta a vidéket a fővároshoz, kinyitotta a vidék szemét. A sok modern intézményből valamit ők is akartak. Egyik vízvezetékét, másik csatornázást, a harmadik aszfaltot, negyedik új színházat kívánt, némelyik mindezeket! Új iskolákat is kellett építeni tömegesen, mert csak nem járhatnak a gyermekek a közegészségre veszélyes zugokba; a katonaságot is megfelelő, modern épületekbe kellett elhelyezni, egy-két állami hivatalt decentralizáltak is. Az állami funkciók mindinkább szaporodnak; mivel azoknak egy részét a törvényhozás a városokra és vármegyékre ruházta, szaporítani kellett a tisztikart és mivel a folytonos újabb megadóztatás és a jövedelmi források kellő kiaknázása következtében beállt az általános megdrágulás, föl kellett emelni a tisztviselők fizetését. A hol nem tették, ott meg fogják tenni.

Lakásaink általában üresek, a kereskedelem pang, iparunk 10 éve nem fejlődik; nem vállalkozik senki, mert félti a befektetett tőkét. Szünetel az építkezés, mert a meglévő lakásoknak sem akad lakójuk, szóval ebül vagyunk minden vonalon. Es ime újlag reménységű tör a vidéki középpontok felé! Széll Kálmán ura marad szavának. Erzi, hogy az az államférfi teendi Magyarországnak a legnagyobb szolgálatot, a ki föltámasztja a

vidéki városokat a tesztalálból, mert most csaknem mind vannak is, meg nincsenek is!

A kormányelnök kijelentése jogosulttá teszi a reményt, hogy komolyan foglalkoznak majd illetékes helyen is a vidék bajaival, mert bizony nagy bajok ezek, nagyobbak annál, mint az, hogy antitalentum áll a szubvencionált színházak élén. Ott egy emberről van szó, itt pedig az ország véredényeiről, melyekben, ha megakad a vérkeringés, nem dobban többé meg az ország dédelgetett szíve, a főváros sem. Elérkezett az utolsó órája annak, hogy a lehető legkomolyabban foglalkozzanak a vidéki városokkal, azoknak társadalmi és anyagi bajaival, eléggő érdekeikkel, segélyforrások megnyitásával; terheiknek könnyítésével, jogaiknak részben való visszaszámraztatásával, az állami hivataloknak a lehetőség határain belül a vidékre való kitelepítésével, szóval a vidéki központok tervszerű fölépítésével, hogy azok ne csupán fejős tehenei legyenek a fővárosnak, a mindent föl szívó központnak, hanem társai a vezetésben, részei az egésznek, melyeknek kijut az állam áldásaiból is. Ideje, hogy jobb napok virradjanak a vidékre is és maradandó emléket épít magának Széll Kálmán, ha megváltja a vidéki városokat! Ő lesz a várva várt ideális államférfi, ha kormányával egyetemben nem tesz mást, mint hogy megadja a vidéki városoknak azt, a mi őket joggal megilleti.

Az igazságügyi bizottságból. A képviselőház igazságügyi bizottsága legutóbbi ülésén Mohay Sándort biztalmazta az 1886:29., 1889:37. és 1892:29. viz jogi törvénycikk módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslat előadói tisztével és neki osztotta ki a kolozsvári főügyészségnek azt a megkeresését, amelyben fölhatalmazást kér, hogy megindíthassa a bünyenítő eljárást az ellen a maros-tordavármegyei oláh ellen, aki megsértette a képviselőházat.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Kirándulás kettesben.

Írta: Hedenstjerna Alfred.

Ragyogó, szép, verőfényes szeptemberi napon kis barátnőmmel találkoztam a Sture-utcán, a stockholmi hölgyek ez előkelő, finom sétálóhelyén, hova olyan kevésbé illett az én szegény kicsikém.

Espirult az örömtől, szemei felragyogtak s nekem az jutott eszembe, hogy kétségtelenül ő az utolsó nő ezen a világon, ki ujjongva örül, ha meglátja szürkülő fejemet, melyet elleptek az élet harcainak sebhelyei s mely — valljuk meg őszintén — még fiatal korában sem igen volt ahoz szokva, hogy megjelenésével ilyen hatást keitsen.

Ez a gondolat volt az oka annak, hogy barátnőmmel, kit — Isten bocsássa! — annyiszor elhanyagoltam, fel s alá kezdtem sétálni. Beszélgettünk a munkájáról meg a szórakozásairól, melyek nagyon jelentéktelenek, aztán érzelmeinkről, reménykedéseinkről, melyek igen nagyok voltak.

Félénken és óvatosan hozott szóba engemet s az én dolgaimról beszélve, azt árulta el, hogy bár szavai gyermekesek és naivak, gondolatai mégis hűségesen és szeretettel időznek nálam, — hisz tudjátok, az asszony nagysága a szívében rejlik.

Vacsoráig volt pár szabad óránk s mivel éppen egy üres bérkocsi kocogott el mellettünk, megállítottam, beültettem a kicsikét s a kocsis-

nak megparancsoltam, hogy egy városon kívül fekvő vendéglőbe hajtsan.

Kis barátnőm tökéletesen boldog lett s mikor rám nézett, szemei érthetően mondták: „milyen jó vagy te!“ Az ő helyzetében lévő leányok nincsenek ennyi figyelemhez szokva; ha kocsikázhatnak, rendszeren a visszautlás jut nekik s így fényes, ragyogó őszi napon egy ural csak kettesben kocsikázni ki a városon kívül: ez esemény volt a kicsike életében.

Nem szép ez a leány, nem is pajzánul kedves; de gyengéd, mint az almavirág és szelid, mint a junisi alkonyat.

Kérteztünk s a nyári vendéglő verandáján foglaltunk helyet, egyedül, vidáman s egymás iránt gyengédséggel telve. Azt kérdeztem tőle, hogy mit parancsol.

Feszengett a székén, boldogságtól sugározva nyújtotta előre egyszerű kis cipőcskébe bújtatott lábát, zavarodottan babrálta keztyűjét, mely lehetett volna kisebb, kevésbé kopott és finomabb is, aztán azt mondta, hogy ő nem tudja.

Végre is omlatban állapotunk meg, azután végre vagdalt borjuhussal hintett vajás kenyeret ettünk s ez anyira felkeltette a hozzám való bizalmát, hogy mikor azt kérdeztem tőle, mit parancsol inni: pirulva és zavarodottan ugyan, de el merte susogni:

— Limonádét.

Más ember, ha jókedvű, csinos fiatal leánynyal hasonló helyzetben van együtt, ilyesféle kérdésre rendszeren azt a feleletet kapja, hogy:

— Pezsgőt!

De én kételkedtem benne, hogy azok jobban mulatnának, mint mi ketten mulattunk.

Rendeltem két pohár limonádét s be kell vallanom, hogy semmiféle italtól még olyan „mámort“ nem kaptam, mint ettől. A szívem átmelegedett, a lelkem megfialodott s mialatt a pincérleány a számlánkat írta össze, felhasználtam az alkalmat, megcsókoltam a kicsikét. Bensőséggel adta vissza a csókot, de aztán komikusan aggódó pillantással nézett körül, mintha azt kérdezte volna:

— Mit gondolsz, szabad ez itt?

S aztán, mikor apró kezeckéjével a kezemben, a lépcsőn lehaladtunk, éreztem és tudtam, hogy mégis van ezen a szeretetlen, rideg világon egy szív, mely őszintén és igazán engem tart a legszebb és legjobb embernek. S Isten látja a lelkemet, elég önző vagyok ahoz, hogy nem sajnáltam a kicsikét ezért a rettenetes csacsiságért.

A vendéglő személyzetének deris mosolygásától és sokatmondó pillantásaitól kiserve mentünk le a lépcsőn s aztán a leszálló alkonyat homályában haza. Kissé nyugtalanoktunk, hogy sokáig elmaradtunk s a kicsike kikap az édes anyjától, hogy későn érkezett a vacsorára.

Egymáshoz simulva ültünk s néztük a gyönyörű Mälart, mely mint óriási kigyó kanyargott szemeink előtt, bámultuk a zöld hegyi erdő közül előcsilllogó millió fénypontot, a paloták és házak félkörben húzódó koronáját, az öblök és tavak sötétkék vizségeit, melyek az utolsó fény sugarakat verték vissza a partra.

S a királyi Mälart felett hemzsegett az embertömeg, velocipéden, lovon, kocsiban, lóvonaton, vasuton, mint a szunyogok a nyári napfényen s egy gözmozdony, mely a Söchra-hegy

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5 óráig; ugyanazon napokon 4-6 óráig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7 óráig nyitva marad.

Május 14. Tavasz közgyűlés.

— **A felsőkereskedelmi iskolából.** Dr. Schack Béla, a felsőkereskedelmi iskolák országos főigazgatója tegnap visszautazott Budapestre. Előzőleg megvizsgálta az intézetet s teljes megelégedésének adott kifejezést a tapasztaltak fölött. Különösen megdicsérette a kiváló képzettségű tanári kart, annak derék igazgatóját Knyaskó Lajost s kijelentette, hogy a nagybecskereki fiatal intézet bátran állja meg a helyét a régebbiekekkel szemben is. Egyben buzdította a tanári kart, hogy így folytassa továbbis dicséretes működését.

— **Magyar név.** Barth Ferenc, óbábi lakos, valamint kiskorú gyermekei Ilona, István és Ferenc vezetéknévén „Barta“-ra kért át változtatást a belügyminiszter megengedte.

— **Bíróválasztás Muzslyán.** Tegnap délután ment végbe Felső-Muzslyán a közbirtokossági elnök, vagyis mint az ottani nép mondja: a bíróválasztás. Megválasztották nagy szótöbbséggel Csordás Illés jómódu gazdát. A városi hatóságott Reitter Oszkár rendőrkapitány és Rehak Béla városi jegyző képviselték. A választás a legnagyobb rendben folyt le és már délután 5 órára véget ért.

— **Eladott gyógyszerár.** A nagybecskereki Erős és Halász féle gyógyszerárt, mint értesülünk, megvette Wantech Zsigmond közigazgatási lakos 86.000 koronáért.

— **A kereszténység és a háború.** A nagy-kikindai ág. hitv. ev. egyház, mint levelezőnk írja, március havi gyűlésén Jeszenszky Ignác lelkész évi jelentésében ismertette a szekták terjedését. A nazarenizmus erejét a háború, a vérontás elleni küzdelemben látja. A kereszténység feladta a küzdelmet legszentebb elvei érdekében, midőn tétlenül türi az ötödik parancs: ne ölj kijátszását, Ezsaiás lángelke jóslat-szerűleg állítja oda a jövődő békeapostolainak e képet: „Álmodom istenházának hegyéről, a hová a népek békében felsereglenek; kardjaikat szántóvassá, gerelyüket szőlőkészé formálják, nép nem von kardot nép ellen s nem viselnek többé háborút.“ A népek kapzsiságának segítségével a kereszténység megfélekedik az ideálról. A legvallásosabbnak ismert angol nép rossz példát szolgál s megingatja hitünket, hogy képes e ez a formalizmusba vesztett kereszténység a tömegeket erkölcsileg irányítani? Vagy igaz a ker. parancsolat, vagy igaz, hogy az erős ölje a gyengét. Ha a nyers erőnek van igaza, akkor dobjuk el a keresztényfelekezeti álarcát, ha pedig nincs

lábanál rohant el, olyan volt, mint valami vöröszemű, óriási légy.

Aztán szótlanul ültünk egymás mellett, míg haza nem értünk. Az élet mindkettőnkől követeli a maga részét. A kicsikének fukarkodnia kellett, hogy szerény kis helyet kapjon az életnek nevezett sakkasztalán, nekem pedig meg kellett feszítenem minden erőmet, hogy mentül tovább maradhassek e táblán s mentül később kerüljek oda le, a kiültött figurák skatulájába.

De talán ez a leány rá fog emlékezni még egyszer erre az órára, majd akkor, ha a tavasz újra kibontja halványzöld leplet az élet sakkasztaljának elesett figurái felett s legjobb barátja már nem sétál vele ott a partokon.

Ott fenn, abban a csendes kis utcában lakik az én barátnőm. Körülölelem mind a két karommal, úgy emelem le a gyalogjáróra. Apró, rövid lépésekkel tipeg a házba s könnyedén siet fel a lépcsőkön. Nagy, nehéz lépésekkel baktatok a nyomában s gyönyörködöm apró, kissé szögletes természetében, míg el nem érjük a lakás ajtaját.

En vagyok az egyedüli férfi a világon, ki őt e lépcsőkön felkísérheti, én vagyok az egyedüli férfi, kinek eddig joga volt, hogy a nappal vagy éjszaka bármely szakaszában rátegye kezét erre a kilincse.

Kis barátnőm szíve csordultig tele van. A lábujjhegyeire emelkedik, átfonja karjaival vastag, barna, hizásnak induló nyakamat s forró, fiatal ajkaival az én ajkamat keresi. Aztán halokan susogja:

— Köszönöm, nagyon szépen, véghetetlenül köszönöm! Most siessünk, mert el akarom mondani anyámnak, hogy milyen jól mulattam veled, kedves édes apám!

igaza, akkor hangoztassuk bátran a parancsot. Ez megnyugtató a lelkiismeretet és megerősíti az ingadozókat. A vallásosság és erkölcs ápolására milliókat költeni és a vallás és erkölcs ellenére még százszor annyit tenni — ez a század legnagyobb hazugsága. Ezt igaz keresztényen és érző ember el nem viselheti. Szükség, hogy a kereszténység a béke igaz apostolait munkára szólítsa. A szeretet és gyűlölet, humanus áldzat-készség és embertelen fosztogatás két kard egy hüvelyben. A fegyver és háború réme Európa gazdasági és erkölcsi sirját — ássa.

Van-e ereje a kereszténységnek, hogy a béke és szeretet igazát megvédje? Bir-e még életképességgel, vagy lemond nevelő hatásáról és átadja a vezetést más szellemeknek és más törekvéseknek?

A szekták, az anarchia, szocializmus mind intő jelek. A mai formális kereszténység elveszté lába alól a talajt, el a népek bizodalját. Az elhagyottak milliói más Messiások után kiáltoznak.

Parlagon hagytuk a munkamezőket. Gazdasági, társadalmi, vallás-erkölcsi téren hűtlen sáfárokká lettünk. Idegenek jönnek az emberiség elhanyagolt érdekeinek munkálására s erővel vetik sarlóikat a kereszténység gondozatlan vetéseibe.

Tegyük. A helyzet nem tűr késedelmet. Jeszenszky Ignác ev. lelkész beszédét a közgyűlés helyeslése fogadta s Németh Antal törvsz. bíró s egyházi felügyelő indítványára elhatározták a békeakció propagálását az egyházak kebelében.

— **Művészi hír.** Edvi Illés Aladár festőművész, a ki Nagybecskereken való tartózkodása alatt kinyerte az előkelő körök rokonszenvét és őszinte szeretetét, a telet Rómában töltötte, hol több képen dolgozott. Egyike ezeknek egy viharos magyar alföldi tájkép, melyhez az inspirációt Nagybecskerek városának vidékén merítette. Ezt a képet itt szándékozik befejezni, miért is a jeles fiatal művész június havában körünkben fog tartózkodni. Örömmel értesültünk arról, hogy „Bégarészlet“ című akvarelljét a londoni Royal Institute of painters in watercolours kiállította, hova még eddigelő magyar akvarellista be nem juthatott. Annak az igazi, istenadta művészetnek az elismerése ez, a mely a jövő nagy emberévé jelöli ki Edvi Illést.

— **Paleset.** Tegnap reggel Bittermann Károly hét éves fia a Klein-féle téglagyárban a lovakat hajtotta az úgynevezett Göppl-féle körforgó gép előtt s e közben a felső korongon állott Véletlenül lecsúszott s jobb lába a két korong közé került, amelyeket forgásukban megállítani lehetetlen volt és így a combjáról a húst a szó teljes értelmében lemetélte a két korong. A súlyosan sértült gyermek elalélt nagy fájdalmában; dr. Kuszing János gyorsan megjelent, kötést alkalmazott s a fiút beszállította a kórházba. Bár aránylag kevés vért vesztett, de a szenvedett fájdalmak idegrázódást idéztek nála elő s a szerencsétlen gyermek már a déli órákban kiszenvedett.

— **Mese március végéről.** A márciusi hóeséskor történt. A hó sűrű pihékben hullott alá, a szél süvöltött, az ucasarkon egy kis leányka ült a fagyos köveken vékony kartonruhácskában és — ibolyát árukt. A foga vacogott a hidegtől és remegő hangon ismételte:

— Vegyenek ibolyát! Ibolyát vegyenek!

Valóban egy kis tányérkában ibolya volt, illatos és majdnem oly kék, mint a leányka keze.

Am az utcán kevesen jártak. És akik jártak, mogorván a gallérjukba húzták a fejüket és a meleg szobára gondoltak. nem pedig az ibolyára. A hideg mind zordanabb lett, a köd nehezebb, a hó sűrűbb. A kis leányka a vékony kartonruhácskában lankadtan engedte át magát a fagynak és gépiesen rebegte:

Vegyenek ibolyát! Ibolyát vegyenek!

Aztán a hideg lett az ur. A kis leány lehuza bágyadtan a szemét, a fejecskeje a vasrácsra hanyatlott, dermedt kezéből széthullottak az ibolyák a ruhájára.

Arra járt egy érzékeny szívű piktor, vázlatot csinált róla egy genreképhez és tovább ment. Aztán arra járt egy rideg szívű rendőr, felköltötte a kis leányt, bevitte a rendőrségre és adatott neki forró levest és meleg ágynak...

— **Temető fosztogató.** Nagy-Szent-Miklósról írják, hogy Kurth Miklós községi bíró a napokban feljelentést tett a csendőrségnél, mely szerint kegyetlen kezek a szerb temető sírjait egyre másra fosztogatják. A csendőrség aztán rajta kapta Kracsun Evát, amikor éjnek idején egy nagy kenderben keresztfákkal távozott a temetőből. A szegény asszonyt a nyomor vitte rá a szentségtelen cselekedetre.

— **Szállítási kedvezmények.** Az 1900. évben megtartandó nemzetközi kiállításra rendelt tárgyak szállítására névbe engedélyezett kedvezményeket tartalmazó 1899. évi szeptember hó 15 től érvényes összeállítás (Zusammenstellung) című füzethez az I. számú pótlék lép érvénybe. Ezen pótlék az összeállítás 1—9. oldalán foglalt határozmányok új szövegezését és műtárgyak szállítására kivételes díjszabást tartalmaz. (Lásd a Vasuti és Közl. Közlöny f. évi 27. számában ad 2388. sz. közleményt is.) A pótlék a részes vasutigazgatóságoknál ingyen kapható.

— **Csavargó a fényképműteremben.** Tegnap délután 5 óra tájban egy züllött kinézésű ember nézett be Oldal István fényképező műtermébe a nyitva hagyott ajtón. Nem azért, mintha magát fényképeztetni akarta volna, hanem bizonyára, hogy valamit emlékebe vigyen magával. Már éppen válogatni kezdett az ott felhalmozott berendezési tárgyak között, midőn lépteket hallott. Neki iramodott a mellencei utca felé, ahol két arra járó rendőr elcsipte. Vallatásra fogták, és ekkor kiderült, hogy Hóber Györgynek hívják s a nála talált munkakönyv szerint mészáros legény, de már 1897. óta hely nélkül csavargó városról-városra; Oldal műtermébe is azért ment be, hátha valamit ellophat hogy éhségét csillapíthassa. A kétségtelenül professzionátus országút-felügyelőt illetőségi helyére, a temesmegyei Csákvárra toloncolták.

— **Szállítási tilalom.** Torontálvármegye Nagy-Gáj, Partos, Szécsénfalva, Zichyfalva, Lukácsfalva, Kis-Zombor, Német-Nagy Szent-Miklós községeiből a hasított körmű állatoknak Ausztriába való szállítása további intézkedésig be van szüntetve.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasság: Zentner Sámuel, izr. fényképező és Goldmann Aurélia izr.

Született: Pillinger János, rk. honvéd-törzserőmester, fia. — Dr. Végh Lajos, rk. ügyvéd, leánya. — Czvejanov Timót, gk. földműves, fia. — Kolárov Milos, gk. földműves, fia. — Harkay András, rk. kocsis, fia. — Retzler Erzsébet, rk. cseléd, fia. — Boris István, rk. napszámos, fia. — Engel Péter, rk. kerégyártó, leánya. — Lalein Sebő, gk. szolga, fia. — Kiss Márton, rk. földműves, fia. — Gera József, rk. földműves, leánya. — Müller Antal rk. trvszéki díjnok, fia. — Nesztorov Vitályos, gk. napszámos, fia. — Schmidt Gáspár, rk. földműves, leánya. — Himberth Ernő, rk. napszámos, fia. — Kis Balázs, rk. gépész, fia. — Welt Lipót, rk. napszámos, leánya. — Becsei Antal, rk. napszámos, leánya.

Meghalt: Hajring János, rk. 8 éves, cipész fia, bélhagymáz. — Özv. Ilia Istvánné szül. Simonyi Anna, rk. 74 éves, aggkór. — Hirsch Jakab, izr. kereskedő, 85 éves, aggkór. — Dugonich Erzsébet, rk. 16 hónapos, cipész leánya, hörghurut. — Besztánczi Márk, gk. napszámos, 80 éves, aggkór. — Özv. Janossevich Györgyné szül. Risztics Krisztina, gk. 82 éves gyümölcs-árusné, aggkór. — Ratzkov Milan, gk. napszámos, 22 éves, tüdővész. — Thierjung Mátyás, rk. kereskedő tanonc, 16 éves, szivburoklob. — Gyorgyevics Miklós, gk. szabó, 36 éves, tüdővész. — Tóma Rezsóné szül. Schauer Paula rk. 38 éves, szivhüde. — Vucskovácski Veszelin, gk. 19 hónapos, fia, görcsök. — Lukács Pál gk. napszámos, 84 éves, aggkór. — Özv. Kollár Jánosné szül. Csillag Magdolna, rk. 88 éves, aggkór. — Kranyák Mihály, rk. 3 hónapos, napszámos fia, hörghurut. — Bittermann Károly, rk. 7 éves, roncsolás a felső végtagon. — Leopold Istvánné szül. Kolling Mária, rk. 29 éves, vakbél körüli lob.

KÖZGAZDASÁG.

Ingtatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén f. évi március 24 től március 30 ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltozások történtek:

Hirsch Antal 1050 ööl pótszántóját megvette Pardányac Tada 320 koronáért.

Fogl Pálné Molnár Erzsébet szőlőjét megvette Pálk István és Emma 1200 koronáért.

Hirsch Antal és Regina 2019 öi. sz. házát megvette Baaden J. L. 5600 koronáért.

Burzidy Stéva szérűskertjét megvette Kirtyanszki Száva 200 koronáért.

Özv. Meiszler szül. Bugyi Anna 1466 ööl szőlőjét megvette Meiszler Ferenc 600 koronáért.

Pardányac 1842 öi. sz. házát megvette Pardányac Katalin 400 koronáért.

Tót András és Amália 1333. öi. sz. házát megvette Mirkov Tásza és Lela 240 koronáért. Sztaitz Julka szántóföldjét megvette Sztaitz Zsiva és Ráda 800 koronáért. Csábi Vencel és Julianna 707. öi. sz. házát megvette Ujvári Adolf 5800 koronáért. Arsenov Joca szállóját előörökölte Arsenov Káta, Drága és Márko.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztek a Nagybecskerekén, 1900. évi március hó 30-án megtartott hetivásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	7.—	korona
kétszeres	"	6.90	"
rozs	"	5.—	"
árpa	"	5.50	"
zab	"	5.10	"
kukorica	"	2.80	"
széna I.	"	2.50	"
" II.	"	1.50	"
szalma I.	"	1.—	"
" II.	"	3.20	"
burgonya	"	—96	"
marhahús I.	1 kilogr.	—88	"
zsir	"	1.04	"

Színház és irodalom.

Műsor:

Péntek: Az asszonyregiment.
Szombat: Kis szökevény.
Vasárnap: Aranykakas.

* **Dr. Szeleburdi.** Guthi Soma, a szellemes író és Hegedüs Gyula, a Víg-színház ismert kitűnő komikusa együttes erővel megírtak egy bohózatot, mely megállja a helyét akkor is, hogyha a francia bohózatok mellé állítjuk. Hatalmas egy persiflage azokra az orvosokra — a jó vidéken hálistennek nem ismerik ezt a genret — kik a beteget, különösen az idegbajban szenvedőket mindenféle bolondságokkal hitegetik, pedig ők tudják legjobban, hogy itt nem használ se massage, se hidegvíz, mert hiszen e házban a legidegesebb a doktor ur maga, kit idegessége, feledékenysége és örökös kapkodása miatt nem is hívnak másképen, mint dr. Szeleburdynak. Evvel a Szeleburdyval, az ő főnökével és egy fogorvossal olyan kalandokat játszatnak el a szerzők, melyek a legpessimistikusabb színházlátogatót is zajos derűsége hangolják. Pompásan van megrajzolva minden egyes alak, a helyzetek néha észbontóan komikusak, úgy hogy a közönség, mely tegnap szép számmal jelent meg, ki sem fogyott a nevetésből és tapsból. Szeleburdit Déri Béla játszotta s ámbár nem épen neki való szerep, jól megállta helyét. Kacagtató komikummal játszotta Kovács Badolait, míg Krémer mint fogtechnikus mutatta meg ismét, mily kitűnő erőt bír benne a társulat. Holéczy Ilona époly szép mint sikkés Klára, Szentmiklóssy stilszerű akrobata, Kalmár Gyula pedig ügyes Mérey. A többi szerepekben jók voltak Pálfi Mariska, Borsitzky Ilona, Arday Vilma, Szepessy Gusztáv, Csillag Benő.

* **Színházi hírek.** Szalkay Lajos dicséretes buzgalommal azon van, hogy a közönségnek folyton folyvást új műsort nyújtson. Tegnap a „Szeleburdit“ láttuk, ma az „Asszonyregiment“ ismétlik (leszállított helyárral mellett), holnap pedig a „Kis szökevény“ című angol operette kerül színpadra, melynek Budapesten szenzációs hatása volt.

* **Az „Aranykakas“ műkedvelőkkel.** A Blumenthal Kadelburg féle pompás vigjáték, a mely nagy sikert aratott minálunk is, vasárnap kerül színpadra műkedvelőkkel. Kupuszárovcics Jenő és Kis Arnold urak lépnek fel ugyanis benne. Az előadás iránt élénk érdeklődés mutatkozik s mint értesülünk, a helyek jó részét máris előjegyezték.

* **Műkiállítás Szegeden.** A szegedi képzőművészeti egyesület, mint lapunknak írják, tavaszi kiállítását vasárnap ápril hó 1-én délután 3 órakor nyitja meg a kulturpalota termeiben. A tárlat rendkívül gazdag remekművekben. Abt Sándor, Aggházy Gyula, Baditz Ottó, Balló Ede, Benczur Gyula, Bihary Sándor, Both Menyhért, Bruck Lajos és Miksa, Damkó József, Deák Ebner Lajos, Dudits Andor, Gyárfás Jenő, Hegedüs László, Holló Barnabás, Horty Pál, Ipoly Sándor, Jendrassik Jenő, Keleti Gusztáv, Knopp Imre, Koszcol Jenő, Nádler Róbert, Neogrady Antal, Nyilassy Sándor, Papp Henrik, Pataky László, Pállik Béla, Peske Géza, Radnai Béla, Senyei Károly, Skuteczky Döme, Soós Géza, Spányi Béla, Spányik Kornél, Stettka Gyula, Strobl Alajos, Szécsi Antal, Telepi Károly, Tóth Molnár Ferenc, Ujházy Ferenc, Vasady Ferenc, Vastagh György és fiai, Zala György és Zemp-

lényi Tivadar szebbnél-szebb műtárgyai kerülnek bemutatásra. A kulturpalota termeit gazdagon felszítotték bársony drappériákkal és délszaki növényekkel. A kiállítás imponáns szép; az interieurök oly szingardagok és pompásak, a milyeneket csak világvárosok kiállításain láthatni. A közérdeklődés a nagy magyar alföld szomszédos városaiban is oly nagy, hogy már most a szomszédos városokból külön vonatokat jelentettek be. Az igazgatóság meghívta a fővárosi sajtót is, mely a magyar művészek e diadalmos bevonulásánál bizonyára képviseltetni fogja magát Szegeden.

Legujabb.

A radnai mandátum.

A közjegyzővé kinevezett Beless János lomondása következtében megüresedett radnai mandátumot tegnap töltötték be. A választás már déli egy órakor befejeződött. Dr. Nemess, aki 94 szavazatot kapott, visszalépvén, dr. Vancsó Gyula 704 szavazattal a kerület országgyűlési képviselőjévé megválasztott.

A csendőrség kezei közt halt meg.

Orozán a csendőrség letartóztatott egy embert, aki a letartóztatás után rövid idő alatt meghalt a csendőrség kezei közt. A szegedi hadbírósg Lenárt csendőrhadnagy táviratára vizsgálatot tartván, megállapította, hogy nem a csendőrök kínzásának lett áldozata az elhalt ember.

Ujabb rablőgyilkosság a fővárosban.

Ujabb rejtélyes gyilkosság történt tegnap a fővárosban. A meggyilkolt Pollák Henrik tekintélyes bádogos mester. Pollák tegnap reggel elment hazulról s délben sem tért vissza. Elmentek hát Tüzoltó-utcai műhelyébe, a melyet azonban bezárva találtak. A rendőrség törette be az ajtókat s ott találták Pollák Henriket fületővén olyan halálos nyilt sebbel, mely kizárja azt, hogy öngyilkos lett volna. Annál rejtélyesebb a dolog, mert óráját, ékszerait megtalálták nála, így tehát valószínűleg bosszúból lett gyilkosság áldozatává.

A burok győzelme.

A Reuter-ügynökség jelenti Kimberleyből: Varrentonnál, hol nagy ellenséges haderő áll, tegnap egész nap heves harc folyt, a melyben az angoloknak sok barmuk és lovuk odaveszett.

A burok Szt.-Ilona szigetén.

A Reuter-ügynökségnek jelentik a Fokvárosból: Schreiner miniszterelnök azt mondta egy nála járt küldöttségnek, hogy az angol kormánytól érelyesen felszólalt az ellen, hogy a fogoly burokat Szent-Ilona szigetére vigyék, de felszólalása eredménytelen volt.

TÁVIRATOK.

Uj miniszter.

Budapest, február 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szécsényi Gyula gróf kinevezése a felség személye körüli miniszterségre befejezett dolognak tekinthető.

Nagy havazások.

Budapest, márc 30. (A „Torontál“ ered. táv.) Ausztriából nagy havazásokat jelentenek. Huszonnégy órája folyton hull a hó. Bécsben a közuti vasutak közlekedése nagy részben szünetel. A vasuti vonatok több helyen megakadtak és nagy késéssel érkeznek meg.

Leölt ügyvéd.

Budapest, márc. 30. (A „Torontál“ ered. táv.) Horváth István budai ügyvédet ma délben lakásán meggyilkolták. Gyilkosa egyik kliense volt, akit állítólag megkárosított. A gyilkos ma délben fölkereste ügyvédjét és lelőtte. Tettének elkövetése után azonnal jelentkezett Rudnay fő kapitánynál, aki letartóztatta. A gyilkos neve Nyuli Mihály. Horváth Istvánt halálra vitték a budai szt. János kórházba, ahol ma délután 3 órakor meghalt.

„Abcug“ az olasz parlamentben.

Budapest, márc. 30. (A „Torontál“ ered. táv.) Rómából jelentik: A kamara mai ülésén a szélső baloldal a terembe lépő elnököt „Ki velem!“ kiáltásokkal fogadta. Az elnök erre fejére tette cilindert és az ülést felfüggesztette.

A transzváli háború.

Budapest, márc. 30. (A „Torontál“ ered. táv.) Warrentonból tudatják, hogy a burok ma nem ágyuztak. Reggel heves puskatüzelést kezdtek a várossal szemben levő kopjokról, de az angolok a futóárkokat ágyuzva, elhallgattatták őket.

Hataridő-üzlet.

Budapest, márc 30. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Élénk kínálat mellett a vételkedv is javult a tegnaphoz képest. Az árak határozottan szilárdak maradtak.

Köttetett:

Buza 1900 áprilisra	7.48—7.49
Buza 1900. szept-re	7.74—7.75
Rozs áprilisra	6.38—6.39
Zab áprilisra	4.90—4.91
Teugeri 1900. májusra	5.37—5.38

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, péntek, 1900. március 30-án.
Leszállított helyárral itt másodsor:

Az asszonyregiment.

Operette 3 felv. Irta: Reiner Ferenc. Zenéjét szerzette: Rosenzweig Vilmos.

S z e m é l y e k:

Vukovics Mehemed, bosnyák bég	Szepessy Gusztáv
Gavril, a fia	Fekete Irén
Tetty Béla százados a 32. gyalogezrednél	Szentmiklóssy B.
Északi Emilia, a Variété színház primadonnája	Szalóczy Irén
Lábas színházi szolga	Kovács Sándor
Mandl Moni, terménykereskedő	Szalkay Lajos
Madolay Alexandrin, a „Fővárosi Napló“ haditudósítója	Holéczy Ilona
Szerencsi Bódog a „Variété“ színház igazgatója	Deéry Béla
Rézi, manicure	Borsitzky Ilona
Pesti Mariska	Pálfi Mariska
Szegedi Piroška	Réthy Lina
Budai Juliska	Arday Vilma
Aradi Annuska	Erdei Boriska
Kolozsvári Aurelka	Zámory Irma
Mladen } bosnyákok	Csillag Benő
Bozó	Arnold Antal
Szlvánia, Emilia komornája	Deéry Béláné
Káplár	Deák Gyula

Kardalosnók, bosnyákok. Történet az 1. felv. Budapesten, a 2. és 3. Boszniában 1878-ban.

Kezdeté 8 órakor.

Holnap szombaton, március 31-én itt először:

Kis szökevény. (Operette.)

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskekerekre, illetve Nagy-Becskekerekről.

Érvényes 1900. március hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 45 p.; délután 5 óra 18 p.
Temesvárról: délután 12 óra 55 p.; este 8 óra 34 p. éjjel 10 óra 18 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Alibunáról: este 8 óra 34 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.

Csőszelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarra:
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 32 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: éjjel 2 óra 15 p.; délután 4 óra 36 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 23 p.; délután 5 óra 30 p.
Temesvárra: éjjel 2 óra 15 p.; délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.
Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.
Alibunára: reggel 5 óra 59 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 órakor.
Csőszelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon).

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarról:
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

VASUT-ÜGYEK.

28162/1900. szám. Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy folyó évi július hó 1-étől számitandólag, különféle rak-sulylyal bíró több kazánkocsit adnak bérbé 1-3 évig terjedő időtartamra.

Tájékoztató céljából, a szerződési feltételek lényegesebb pontjai közül a következőket közöljük:

1. A kazánkocsik használatáért az évi bér tonnánként 30 kor., szóval harminc koronában van megállapítva, mely bér készpénzben és éven-kint előre fizetendő.

2. Minden egyes kazánkocsinak a magy. kir. államvasutakon vagy az általuk üzembe vett helyi érdekű vasutak vonalain, töltött állapotban, évenként legalább 2000, szóval kétezer kilo métert kell teljesíteni, illetve befutni.

3. A kilométer teljesítmény, valamint egyéb szerződési feltételek betartásának biztosítása cél-jából, minden egyes kazánkocsi után, az első évre járó bérösszeggel egyidejűleg, 200 kor., szóval kétszáz korona teendő le óvadék gya-nánt készpénzben, vagy állami biztosítékokra alkalmas értékpapirokbn.

Felhívjuk tehát mindazokat, a kik kazán-kocsikat bérbé venni szándékoznak, hogy az erre vonatkozó és 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlatukat az alulírott igazgatóságához beküldjék.

Az ajánlatnak a következőket kell tar-talmaznia:

a) a bérbé veendő kazánkocsik mennyi-ségét;

b) a kazánkocsik kihasználását, illetve an-nak megjelölését, hogy a kocsik mily szállít-mányok továbbítására fognak használatba vétetni;

c) a bérleti időtartam meghatározását, mire nézve megjegyezzük, hogy a kazánkocsik egy évnél rövidebb, illetve 3 évnél hosszabb idő tartamra bérbé nem adatnak;

d) azon állomás megnevezését, a melyen a kazánkocsik tárolása kívántatik; megjegyezzük azonban, hogy az csakis a magy. kir. állam-vasutak kezelése alatt lévő valamely vonal állomása lehet.

d) Az ajánlatok zárt borítékban, a magy. kir. államvasutak igazgatóságához címezve, leg-később folyó évi április hó első nap-jáig nyújtandók be, a következő megjelölés alatt:

„Ajánlat 28162/1900. F. III. számhoz.“

Később beérkező ajánlatok figyelembe vé-tetni nem fognak.

Végül hangsúlyozzuk még, hogy a kazán-kocsik bérbeadását illetőleg szabad rendelkezési jogunkat minden tekintetben fentartjuk.

Budapest, 1900. évi március havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

264. B. v. k. szám 1900.

308-1.1

Árverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, miszerint a tekinte-tes nagybecskereki kir. törvényszéknek 1900. évi 874. számú végzésével megke-resett tekintetes nagybecskereki kir. járás-bíróságnak 1900. évi V. 227. szám alatt kelt végzése folytán Winternicz Rudolf és társa bécsi cég részére, Sonnenfeld Vil-mos nagybecskereki cégnél hátr. 99 kor. 32 fill. és jár. iránti kielégítési végre-hajtás útján 1900. évi március 1-én le-foglalt 1680 koronára becsült bolti állvá-nyok s cikkekben álló ingóknak alperes üzletében Nagybecskereken bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1900. évi április hó 6-ik napjának délutáni 3 órájára tüzetett ki az 1900. évi V. 227/2. szám alatt kelt végzés alapján.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégi-téshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végre-hajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen

törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyző-könyvben meg van ugyan említve, azon-ban a követelés összege ugyanott kitün-tetve nincs, miszerint az 1881. évi LX. t. c. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólirhoz egy pél-dányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végre-hajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasítani.

Kelt Nagybecskereken, 1900. évi március 21-én.

Kiss,

kir. bír. végrehajtó.

Eladó

1 darab kiválóan fejlett pinzgau-szlentháli 18 hónapos

tenyész-bika.

Intézőség

Laudontanya (Amália-major).

307-2.1

Tüzifa. Kizárólag elsőrendű legfinomabb minőség.

Mérsékelt áron.

Valódi porosz szalon-köszén.

Kapható:

Kurländer Imre-nél Nagybecskerek, Korona-utca 585/11. (Telefon 35. sz.)

Kurländer-udvar

Gizella-part (Telefon 89. sz.)

44-53.50

A Kurländer-udvarban több célszerűen épített üzlethelyiség kiadandó.

H i r d e t é s e k

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.